

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Harcz a hatalomért.

Lehetne, sőt kellene is foglalkozni megyei és városi közügyekkel, a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem kérdéseivel, egyszerűen a kisember mindennapi dolgaival. Ámde ezeket az egyszerű, mindennapi ügyeket, szükségüket nemcsak unalmasnak találja közönségünk nagy része, hanem kicsinyesnek és olyannak, melyet személyi vonatkozásának, sőt önzésből származónak tekint. Hiába lelkesítik Darányi emberei a földművelés intenzívebbé tételére, az állattenyésztés emelésére, a gyümölcsstenyésztés fejlesztésére a gazdákat, hiába zeng Kossuth szöze, hogy: virágzó iparban a nemzeti erő, — ez mind nem csinál a kedélyekben hullámzást, buzgóságot, s legkevésbé lelkesedést. Földolog a politika és pedig első helyen: a bankügy.

Távol áll tőlünk lekicsinyelni ezt az általános hangulatot. Nem tartjuk ugyan egészségesnek, de hát ez már megvan s ezzel a hangulattal számolni kell. De azt már megkövetelhetjük, hogy a hangulat teremtő vezetők ne vezessék félre a közönséget, ne keltsenek ábrándképeket, hiu reményeket s még kevésbé látjuk indokoltnak, hogy esetleg olyan küzdelmekbe vessék az országot, melynek hátrányos voltáról és szomorú következményeiről csak a vezetők lehetnek tisztában azért, mert elsősorban nekik kötelességük mérlegelni a viszonyokat is, a nemzet erejét is. Nekik kötelességük számot vetni azzal a kérdéssel, hogy a harcra s a várható veszteségek felérnek-e a várható előnnyel? Ha oly kétségtelenek az előnyök, vajjon akkor miért fáznak a gyors megoldástól a legkiválóbb államférfiak és pénzügyi kapacitások? Ha oly kicsinyek és tekintetbe sem vehetők a nehézségek, miért kísérelt meg egyetértőleg más megoldást Wekerle és Kossuth?! Hiszen ha pártzempontból vesszük a dolgot, érthetetlen volna, hogy nehéz akadályok és súlyos hátrányok hiányában Wekerle is, Andrássy is miért nem ragadják meg a jó alkalmat, mely továbbra is részükre biztosítaná a hatalmat, a vezetést a nemzet közéletében?! Feltétlenül úgy kell lenni, hogy komoly aggodalmaik vannak, melyeket — felelősségük érzetében — félvállról, könnyedén nem vehetnek. Nem tudjuk ugyan, hogy melyek ezek az aggodalmak és melyek a most még elháríthatlan nehézségek, de úgy véljük, hogy nonsokára lesz alkalom arra, hogy ezekről felvilágosítást nyerjen az ország.

A válságos állapot sokáig nem állhat fenn. Jön ismét a király Budapestre és bővebb tájékozást igyekszik szerezni. Az ő elfogulatlan, a kül- és belviszonyokat komolyan mérlegelő elhatározása előtt bizonyára meghajolhat a nemzet s meghajolnak azok

is, kiknek most oly nagy kedvük telik abban, hogy az egyenetlenség tuskét vessék az országba, felelősség nélkül, a hatalomért.

Szemle.

Jön a király! És a „Nap“ szerint, meg a „Magyarország“ óhajára Kossuth Ferenczre bizza a válság elintézésének nehéz és felelősségteljes munkáját. Helyes! Csak az a különös, hogy már annyiszor hirdették, hogy a király enged s hogy közel a kedvező megoldás s mégis eddig sehol semmi! Igaz, hogy ebben — persze a Nap szerint — a 67-es tábor is ludas, mert pd. ha Andrássy és tábor a nem válik ki a szabadelvű pártból; ha ugyanezek lelkesen nem küzdöttek volna a vezérő bizottságban; ha ugyanezek nem alkoták volna a koalíciót, hát akkor a Justh-Holló párt réges-régen egymagára már talpra állította volna a bankot, az önálló vámterületet, nem emelte — sőt eltörülte volna a kvótát stb. Igazán a butaságig naivak ezek a 67-esek, hogy milderre nem adtak alkalmat már 3 év előtt Hollóéknak, hanem koalícióba állottak Kossuthal. — Lám, ez a cselekedetük a Nap szerint nem volt más, mint „a legvakmerőbb s a legszemérmertlenebb támadás a 48-as politika érvényesítése ellen.“ Ezzel aztán a 67-es koalíciók ki annak fizetve simpliciter s kereshetik az ajtót, akár az ablakot is a gyors kirohanásra, mielőtt Hollóék máskepen mutatják meg, hogy: kün tágasabb! Ugy-e bár, jellemző ez eljárás a Holló-féle barátság értékére és egyszersmind üzleti felfogásuk érzékére nézve.

Ha már rég nem ismerné a közönség Holló-Baththyány-Justh és Sümegi-párt vidám fortélyait és kedves terrorizmusát, fel kellett volna tlni a „Magyarország“ azon derűs kijelentésének, hogy a király most már hajlandó a magyar nemzeti követeléseket kielégíteni, még pedig tiszta függetlenségi kormány kinevezése által. Ámde erre a rózsás kijelentésre egyszerre olyan chórusban jött a lealcázás, mint még soha! Az „Egyetértés“, a „Független Magyarország“ éppen úgy, mint a „Magyar Hirlap“ és az „Alkotmány“, a „Pesti Hirlap“, a „Pesti Napló“ meg a „Budapesti Hirlap“ részint érthetetlennek, részint taktikai fogásnak (de rosznak!) jelzik ezt a híresztelést, melynek minden illetékes informatió határozottan ellent mond. A függetlenségi párt hivatalos lapja a „Budapest“ egy szót sem közöl ebből a felültetésre valló hírből, ami szintén azt bizonyítja, hogy ez a tempó nem sikerült. Hogyan is lehet elhinni, hogy a király szándékairól a „Magyarország“ nyerjen olyan értesülést, aminőt se Wekerle, se Kossuth, sőt még Justh Gyula se hallhatott ő felsége szájából.

Vilmos császár Bécsben lete alatt állítólag azt mondta volna a magyar válságról, hogy: „Nem a szélvélés, hanem a gazdasági egyúthaladás a főerőssége minden államnak. Ez a jelen és a jövő hatalma.“ Ezeket a szavakat megczáfolták, kijelentve, hogy Vilhelmus imperátor a magyar belpolitikáról egy szóval sem beszelt. De azért ezek a szavak mégis birnak igazsággal, kivált ha eszünkbe jut Amerika hatalmas versenye, melynek elleneben egy európai államok vámszövetését vélték legjobbnak, mely az egyes államok közti vámsorompók megszünetésével járt volna.

Hollóék reményteljes biztatására furcsa választ ad a becsi „Vaterland“, mely felelőssé teszi a banksoportot, ha a kibontakozás meghiusul es ismét konfliktus lesz a koronával. A korona nem akar konfliktust, de ha ezt előidézi a Justh-Holló csoport makacssága, akkor csaknem kétségtelen, hogy azonnal bekövetkezik a képviselőház feloszlata és az új választás! Már aztán megválik, hogy melyik hirmundó áll közelebb a helyes véleményhez és a valódi királyi szándékhoz. Azt óhajtuk, hogy béke legyen, amire már igazán nagy szüksége van a hazának s ezt talán Hollóék is koncedálják.

Abban egyetértünk, hogy törvényes jogunk van az önálló bankhoz s ha lehet: 1911-re, különben pedig 1917-re fel kell állítani. Teljes joggal elvárhatjuk tehát attól az óriási parlamenti többségtől, amelynek alig van ellenzéke, hogy a uemzeti ellenállás veszedelme és kára nélkül oldják meg a válságot. Nemzeti ellenállás előidézéséhez nem kell semmi politikai bölcsesség. De meg azért sem kerünk abból, mert tudjuk, hogy mi történt a multban. A politikus urak szépen felvették a darabont kormánytól képviselői dijaikat, megtöltötték a miniszteri előszobákat, ellenben megkövetelték az egész nemzetől, hogy az ne is érintkezzék a darabont kormányval; megkivánták, hogy a megyei tisztviselők veszítsék el állásaikat, a koalíciós ujságírók csukassák be magukat és a társadalom minden osztálya, a melyet hivatala vagy üzlete összeköttetésbe hozott volna a kormányval, károsodjék meg. Hát ilyenfajta ellenállásból többet nem kér a nemzet és különösen nem teszi meg ezt a mostani koalíciónak, mely 3 évi uralkodása alatt sem a törvényhatósági tisztviselőket nem biztosította egy esetleges abszolutisztikus kormány által való elcsapatas ellen és nem biztosította megfelelően a sajtószabadságot sem. Pedig még a házszabályokat is megváltoztatták ugyanazon Justh elnöklete alatt, aki társaival együtt ugyancsak ellenezte annakelőtte. A koalíciós uraknak nem szabad a nemzetet bele-

kergetni nemzeti ellenállásba, mert — mint a „Pesti Hírlap” írja — már tapasztalatból tudja az ország, hogy nemzeti ellenállásból nem tud megélni, Legfőlegb a „nemzet vezérei.” — Vájjék egészségükre.

Érettségi témák és egyebek.

Folynak az írásbeliek. Érettségi témákról beszélgetnek az öregek is.

Egy a pa. A fiamnak, most hat éve, a magyar írásbeli feladata a II. Rakóczi Ferenc és a Kossuth Lajos szerepének egybevetéséről szólt. Tetszett neki a téma, s az is, amit róla írt. A többi között, hogy azt mondja, Rakóczi, pro Deo et Libertate küzdve és mindenét feláldozva, a magyar szabadság eszméjének Megváltója lett. És hogy ennek a váltás történetének Thaly Kálmán az evangélistája. — Ezt pedig igaz lelkéből írta. Mert a kurucz kor történetén és a Thaly buvárlatain a fiu annyira lelkesült, hogy hamarosan még tárogatózni is megtanult, s elég sokra vitte is. De a mikor elvégezte a jogot és gyakornoknak alkalmazták: bolond kurucz fejével nem sietett belepni a függetlenségi anyakörbe; azt hitte bizony, hogy ottan kegyeső műkuruczokkal állíthatják egy gledaba. Inkább pályát változtatott.

Más a pa. Az én nagyobbik fiam az 1906-diki tulipános esztendőben érett meg. Témájára nem emlékszem, de azt tudom, hogy büszkén esküdözött a magyarok istenére, miszerint a tulipán soha le nem szakad a gomblyukából. És hogy soha sem fogja megtagadni azokat az ideálokat, kikre, mint követendő példákra, tanárai föleskették. Mert, azt mondja, a rektorprofesszor is így szavalt, és kihirdette, hogy ezután ifju és öreg urak szeme künn az életben is bátran pihen meg nemcsak a világtörténet, hanem mindenelőtt a nemzet nagyjainak alakján.

Egy a g l e g é n y. Meghiszem azt, Azóta szegény Thaly Kálmán is ennek a bátran megpihenő szemü hazafiságnak apostolává kenődött fel Bécsben. Hala legyen érte a paktumnak. — Nos választott-e már pályát a fiad?

M. a pa. Három éves jogász. Mi lenne más? Most épen az egyetemi zászló avatása körül rendezősködi. Mesélő kedvében azt írja, hogy pályán van már: „vüleginy lesznek; a többi magátul gyün.”

Az a g l e g é n y. Nem mese ez, öregem. Csak útni kell a vasat, a mig tüzes.

Szegény Thaly Kálmán. Gyengült szemével, fekete üvegén át, micsoda rózsás színben muszáj neki látnia a bécsi paktumot.

Ez a paktum visszaadta a megbúsult lovagias nemzetnek azt, a mit az 1867-diki kiegyezés megszüntetett vala — — : a boldog emlékeztető provizóriumot. Még pedig finom új kiadásba fogva. Az alkotmányosság cikornyái között, a nemzet akarata helyett a paktum pontjait kell — hajtani — hajtani — végre. Beszélhetsz akármit, s akármenyit; vadászatsz hasznocskákra, rangokra, hatalomra; csak szolgáltass mindent parancs szerint. „Das Wort ist frei, die Tat ist stumm, der Gehorsam blind” — a hogy Wallenstein mondta. Ezt nézheted ma a leggyakorlatibb „érettségi” tételnek. Az új nemzeti géniuszt diktálja.

Hej, Rakóczi!

A Te szellemed az önzetlen, az önmegtagadó hazaszeretet volt; a magyar szabad-

ság eszméjéért minden földi érdekednek feláldozása.

A hamvádat hazahoztuk; annál inkább számkivetődött a szellemed.

Szellemednek a visszatérését eszközölje ki Tisza István gróf, Bánffy Dezső báró, vagy akárki más, ha ugyan bírja. A Te nevedhez való hűségünket reformálni kellene — lélekben és igazságban.

Mert ma csak útnak, utczának, piacznak neve — a neved; korcsmának, borbélyműhelynek, keserűviznek czégére — a képed . . .

— És a Kossuth Lajos szelleme is immár csak asztaltársaságok B a n q u o-szelleme. Megjelenik ottan-ottan,

— — — „Csak az a baj,

Hogy asztalunk vigalmát rontja meg.”

(Olvassátok el, fiam, ehhez Shakspeare Macbethjét az érettségire, hogy azután bátran pihenessen szemetek künn az életben is újabb nagyjaink alakján.)

Vegyes hírek.

— **Főtiszt. Kenessey Béla ref. püspök** körútjában f. hó 16-án meglátogatván Gyulafehérvárt is, — gf. Majláth Gusztáv Károly püspök ő Excja, mint a „Köznevelődés” írja, szívesen látott vendégül fogadta és kíséretével együtt asztalához hívta meg. Kenessey püspökön kívül b. Kemeny Árpád főispán, b. Bánffy Kazimir alispán, Nemes Samuel törvényszéki elnök, Nagy Károly theol. tanár egyházker. főjegyző, Inczedy-Joksmán Ödön vm. főjegyző, Novák Ferenc polgármester, Szász József ny. alispán, Jancsó Lajos m.-újvári, Benedek Károly alvinczi lelkészek és esperesek, Bíró Lajos titkár voltak a vendégek. Ebéd alatt Majláth püspök ő excja felköszöntötte vendégét, mint azt a férfiút, kit 12 éves püspöksége alatt tisztelni, becsülni és szeretni tanult; aki az igazságot őszintén keresi s aki azt benső meggyőződésének mértéke szerint az életben is megvalósítani törekszik. Teljesedni látja azt az időt, midőn a kölcsönös megértés, a kölcsönös megbecsülés és ugyanazon irányu törekvés kezd valóra válni azok ellen, akiknek se Istenük, se hazájuk. Közelíteni látja azt az időt, amelyet isteni Mesterünk, az Ur Jézus kért menyeyi Atyjától utolsó imádságában: „Szent Atyám, tartsd meg őket a te nevedben, akiket nekem adtál, hogy eggyé legyenek, amint mi vagyunk.” Igen kedves szavakkal éltette végül kedves vendégét. Az élénk éljenzéssel fogadott szavak után Kenessey ő méltósága meghatottan állott szólásra. Igen boldognak érzi magát — ugymond — hogy a kegyelmes úrnak lehet vendége, akit püspöksége kezdete óta nemcsak ismer, hanem bálul, s akinek tevékenységét, lankadatlan buzgalmat, a lelkeket kereső fáradozásait övéinek is példányképpül ajánlott és ajánl. Az ő törekvése is az, hogy Krisztus igéje, szelleme hassa át atyafiat és hiveit. Kifejezve ismételtén ő Excja iránt érzett halálját, nagyra-becsülését, mélységes tiszteletét és szeretetét, valamint működése iránti csodálatát, szíves szavakkal éltette ő Excját. Ebéd után a szíves házigazda kápolnájába s az itt végzett ima után kertjébe vezette vendégeit, hol élénk társalgás közt fogyasztották el a feketekávé, mig 1/4 4 órakor szíves bucsuval végződött a kedves vendéglátás.

— **A városok Kongresszusa** élénk érdeklődés közt nyílt meg Budapesten. Városunkat dr. Varró László polgármester és

Sándor Jenő tanácsos képviselik. — Vármegyénkben Gyulafehérvárt László Mihály orsz. képviselő, Vízaknát Keresztes József dr. képvis. tag és Markbreit Gyula dr. orsz. képvis. képviselték.

— **Gyászhir.** Székely K. Jánost, városunk érdemes polgárát mély gyász érte, szeretett jó nejeének B e n e d e k Annának élete 54 dik, boldog házasságuknak 20-dik évében f. hó 19-én történt elhalálása folytán. A derék, jó nő temetése f. hó 21-én nagy részvét között történt meg.

— **Az Apafiak hamvai.** Az Apafi fejedelmek és feleségeiknek hamvait a múlt ősszel megtalálták egyik erdélyi szász templomban Almakeréken. Szádeczky Lajos kolozsvári egyetemi tanár, aki a sirt és hamvakat fölfedezte, tanulmányt írt az érdekes leletről és ajánlotta a XIV. századbeli műemlékszerű templom restaurálását. Ezzel kapcsolatban az erdélyi magyarság részéről az az óhajlás nyilvánult, hogy az erdélyi fejedelmek hamvait Kolozsvárott a régi Mátyás-templomban fejedelmi sírboltba helyezték. A műemlékek országos bizottságának elnöke, báró Forster Gyula május 16-án leutazott Almakerékre Möller István műépítészszel és Szádeczky Lajossal, hogy a szász püspök megbízottaival értekezzenek. Megállapították, hogy a templom csakugyan Nagy Lajos korából való remek műemlék s hogy restaurálásra kiválóan érdemes. Báró Forster Gyula a restaurálást megígérte, a szászok viszont kijelentették, hogy nincs kifogásuk ellene, hogyha a lelelet valamelyik muzeumban helyezik el s a fejedelmi hamvakat esetleg Kolozsvárra szállítják.

— **Uj kollégiumi jószágigazgató.** A Bethlen-kollégium vagyonának felügyelet végett átadása Rikk Béla új jószágigazgatónak folyamatban van. A fejedelmi intézet nagy vagyonának számbaadása napokra terjedő munkát ad az Előjáróság kiküldött tagjainak. Az új jószágigazgató működéséhez szép reményeket fűzhetünk.

— **Czellővészlet.** A Bethlen-főiskola katonai czellővészeti záróünnepélyét ma vasárnap délután 2 órakor tartják meg a bükkös-laposi lövőtéren. Érdeklődők szívesen láttatnak, hideg ételekről és italokról gondoskodott a vezetőség.

— **A vizaknai nagyszertű sósfürdő** építkezése és részben parkirozása is befejeztetvén, a közönség használatába átadott. Hír szerint június elején Darányi miniszter óhajtaná meglátogatni az állam egyik legkiválóbb alkotását, mely a legújabb és a legjobb gyógymódokra alkalmas berendezésekkel lett ellátva. Darányi miniszter oly sok érdemet szerzett gyakorlatias, nagyértékű áldozatkészségével, hogy vármegyénkben igaz tisztelettel és rokonszenvvel találkozná látogatása.

— **Az enyedi indóházat** átalakítják, amennyiben lesz első, második és harmadosztályu váróterme és külön jegyváltó helyisége. Eddig ugyanis együtt volt az I. és II. váróterem s a III. oszt. váróteremben volt a jegyváltó hely is.

— **Majális.** A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör saját pénztára javára 1909. évi május hó 31-én, Pünkösöd másodnapján a sétatéri táncsteremben sétatzenével zártkörű majális rendez. Személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 3 korona, melyek a sétatzenére is érvényesek. Sétatzenére külön 20 fillér. A sétatzene d. u. 5 órakor, a táncz 8 órakor kezdődik. Félülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— **Konfirmációi ünnepély.** A nagyenyedi ref. egyházközség templomában folyó hó 20-án, áldozó csütörtökön lélekemelő ünnepély ment véghez, az évi rendes konfirmációi ünnepély. 103 növendék tett ez alkalommal ünnepélyes fogadalmat. Imát és tartalmas szép alkalmi beszédet mondott Jancsó Sándor lelkész és agendázott Zayzon János Bethlen-főiskolai vallásnár. Énekelt a tanítóképzői dalkar. Emelte az ünnepély szépségét Csiky Istvánné csombordi ref. papné igen szép szóló éneke. A templomot zsufoltság megtöltötte az áhítatos közönség.

— **A tövisi új indóház** evek óta várt felépítéséhez, hir szerint, hozzáfognak a f. évben. A szűk és elégtelen helyiségek miatt a közönség részéről oly sok indokolt panasz merült fel, hogy valahára mégis meghallgatásra talált a nagy forgalommal bíró indóház régen kívánatos felépítése.

— **A nagyenyedi tanítóképző** ifjusága, főtisztelendő Kenessey Béla püspök ömeltőségének egyházlátogatása alkalmából, Zalánán sikerült hangversenyt rendezett. Helyszüke miatt lapunk következő számában közöljük a részletes tudósítást.

— **Hiv. lapból.** Lőrincz György gyulafehérvári tsz. átalakító dijak az abrudbányai jbiróságához irnokká neveztetett ki.

— **Svärdström Valborg** hangversenyt bizonyos érdeklődéssel várja városunk közönsége, amit bizonyára a művésznő világhire keltett fel és az, hogy a fővárosban is különös elismeréssel sőt elragadtatással ír róla a sajtó. Páratlan szép hangját nemcsakára, június 8-án, mi is meghalljuk. Az idén ez már a második művészi hangversenye lesz városunknak. Amint értesültünk, jegyekre tömeges előjegyzések történtek Földes könyvkereskedésében.

— **Benzin-robbanás.** Marosludason Mandula Farkas kereskedő piuczejében a cselédek gondatlanságából a benzintartály felrobbant. A robbanás következtében a pince boltzata és a ház fala beomlott, a két cseléd életveszélyesen s a kereskedőnek a szobában levő két kis gyermeke pedig súlyosan megsebesült.

— **Véres verekedés.** Marosújvárt e hó 14-én este véres verekedés történt Gál István korcsmája előtt. Roska Jozsvi beledőlt a Gál korcsmájában idogáló Roska Veszelen és Roska Ágostonba, s midőn leszúrással fenyegette őket, kituskolták a korcsmából, de kint se tudott békében meglenni, mert a nyugodtan távozó Roska Veszelen megtámadta, mire ez a segítségére siető bátyjával Roska Ágostonnal együtt úgy elverték Roska Jozsvit, hogy vérében fetrengett s valamelyik a hátán is késsel megszurta. Roska Jozsvi, mint egyik ellenfele Roska Veszelen megrögzött verekedők s ez utóbbi már eddig 6 és fél évig volt lakója a nagyenyedi fegyháznak, súlyos testisértésért és gyilkosságért.

— **Egy hold föld 6500 korona.** Az alfalvi és csomafalvi erdők termesésére alakult részvénytársaság 26 holdnyi területet vett meg néhány birtokostól és holdjáért 6500 koronát fizetett.

— **A kiviteli tilalom megszüntetése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a hadi és más felszerelési cikkeknek Szerbiába és Montenegróba való kiszállítását tilalmazó rendeletét visszavonta.

— **Elfüstölt milliók.** A dohányjövodeki igazgatóság most állította össze az elfüstölt dohánynevek január havi statisztikáját. Az általános forgalomban levő gyártmányok: Pipadohányok 45 583 kilogramm. Szivarok: 45,946.000 darab. Szivarkák: 163,578.890 db. Belföldi különlegességi gyártmányok: Pipadohányok: 24.326 kilogramm. Szivarok: 1,476 250 darab. Szivarkák: 8,008.775 db. Pénzértékben kitesz az általános forgalomban levő gyártmányok összege 9,048,895 korona 39 fillert, a belföldi különlegességek értéke 961.270 korona 02 fillert, a külföldi különlegességi gyártmányok értéke 195,189 korona 80 fillert. Összesen 10,205.355 korona 21 fillert az elfüstölt dohánynevek értéke, 356.637 korona 38 fillérrel több, mint a múlt év ugyanezen szakában.

— **Műveltséghez tartozik** a fogyasztási cikkeknek megbírálása is. Sokan vannak, akik közönyösen fölhajítják a sárgaszínű pezsgőt, pedig ezzel elárulják, hogy nem tudják, mi a kifogástalan pezsgő egyik főkelléke. Sárgaszínű pezsgőt jóízűsü uriember nem fogyaszt. A pezsgő világos, „champagne“ színű legyen, mint az „Andrényi Sec“, mely e tekintetben is a francia pezsgőkkel versenyez.

— **Dohányzók figyelmébe!** A Jakobi Autinicotin hüvelyt a dohányzók anyyira kedvelik, hogy sokan utánozzák, de jóságát elérni senki sem tudja.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Sz. 1802—1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Rád Árnosz végrehajtónak — Buta Ádámné szül. Petrinzsán Paraszchia diomáli lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 50 korona 80 fillér tőke a jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő diomáli 391. sz. tkvben A + 1 r. sz. 3217/23. hr. sz. szántóra 55 korona, — továbbá a diomáli 644. tkvben A + 1 r. sz. 402., 403., 404/a., 404/b. hr. sz. kertre 346 korona, — 2. r. sz. 1024/1. hr. sz. szántó 31 korona, — 3. r. 1300/1. hr. sz. erdő, 1302/2 szántó 53 korona, — 4. r. sz. 2469—2471. hr. sz. kaszáló 72 korona, — 5. r. sz. 1244 hr. sz. kaszáló 44 korona, — 6. r. sz. 2204. hr. sz. szőlő 10 korona — és 7. r. sz. 1190. hr. sz. kaszáló 9 korona kikiáltási árban, de a 644. sz. tkvben foglalt fekvőkre a C/14. alatt Buta Ádám javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával összesen 620 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi Julius hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor Diomál községhez tartozó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bánatpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvalékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenséges az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi március 20-án

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

132 1—1

Kiváló minőségű vadászfegyverek,
revolverek,
Elsőrendű gramfonok,
cimbalmok,
hegedűk,
citerák,
fuvolák,

harmonikák
és egyéb hangszerek,
Modern fényképező gépek,
látcsövek,
alpaca ezüst készletek,
bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyék ingyen küldetik.

KRISTÁLY szénsavnyomás
alatt töltött

forrásásvíz.

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz
Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld Dávid utcai üzletnél, Nagyenyeden.
126 7-17

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b.
tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt

plisszirozó géppel

rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását
80 centiméter szélesség, jutányos árban és
ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges
szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér
tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz.
187 2-12 v az állami fuiskolával szemben.

6864—1909. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai Temesvári Pünkösdi

országos vásár

f. évi május hó 27-étől bezárólag
május hó 31-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az
országos vásárra május hó 27-től, csü-
törtökön reggeli 5 órától kezdve **meg**
van engedve.

Temesvárott, 1909. évi április hó
29-én.

130 2-2 v

A városi főkapitányságtól.
Beé Ferencz, főkapitány.

HIRDETÉSEKET

legolcsóbban
a lap kiadóhivatala
vesz fel.

A nagyenyedi járás főszolgabírójától.

1088—1909.

fszb. szám

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye nagyenyedi já-
rásában, a csombordi körjegyzőségben
Csombord székhellyel ujonnan rend-
szerezített **segédjegyzői** állásra pályáza-
tot hirdetek s felhívom mindazokat, kik
ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az
1883: 1. t.-cz. 6. §-a illetve az 1900:

IV. t.-cz. 3. §-a értelmében felszerelt
kérsüket hozzám **flyó év június**
hó 5-ik napjáig bezárólag terjesszék be.
Javadalmazás: 1000 korona állam-
segély.

A választás napját folyó évi június
hó 7. napjának d. e 10 órájára tűzöm
ki a csombordi körjegyzői irodában.

Nagyenyed, 1909. május hó 15-én.

Nagy Pál,
főszolgabíró.

136 2-2

Nagyenyedi Kisagító Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartálékalap 210.000 kor.	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznapi d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f. B. 5$\frac{1}{2}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 44$\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f. b) 27$\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f. C. 3$\frac{1}{4}$% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K. a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re
forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtájú anyagra.

Alsófehér m.

Gyümölcsfák, dísz- és
kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökereveszők.
Arjegyüket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.